

Kapitalskat er den mest principløse Skat, jeg endnu har gjort Bekendtskab med. Det kunde for saa vidt endda være ligegyldigt, hvis den saa frembød store praktiske Fordele, men det kan jeg heller ikke se, den gør; den vil ogsaa praktisk set gøre meget stor Uret. Imidlertid er jo heller ikke Formueskatten fuldkommen, og der kan gøres berettigede Indvendinger mod den, om end langt fra i samme Omfang. De saavel principielle som praktiske Indvendinger svækkes ganske vist i meget høj Grad ved Skattens Lidenhed, det er saa lidt, at de Ubilligheder og Uretfærdigheder, der er ved den, i Praksis ikke mærkes saa overordentlig meget; men naar man endelig lovgiver paa Skatteområdet og med det Formaal at afløse ældre Tidens Uret med en nyere, retfærdigere og bedre Opfattelse, skal man alligevel ikke helt dysse sin Samvittighed til Ro med, at man gerne kan gøre lidt Uret, det er saa lidt, det drejer sig om. Uretfærdig er Kapitalskatten i højeste Grad, hvad den ærede foregaaende Taler ogsaa var inde paa. Der er ikke sund Sans i, at man beskatter en Mand mere, fordi han anbringer sin Kapital lad os sige i Kreditforeningsobligationer eller kongelige Obligationer, end fordi det falder ham ind at bygge kostbare Landsteder, anlægge en stor Lystejendom med Parke, Have, luksuriøse Stalde o. s. v. Der er endelig heller ikke i og for sig Mening i, at saa værdifulde Skatteobjekter som Skibe, Varelagre, Forlagsrettigheder f. Eks. — for at nævne nogle af de Punkter, som vare medtagne i Regeringens Forslag om en Formuebeskatning — skulde gaa fri for denne Skat. Den stærke Side ved Kapitalskatten, dens eneste stærke Side, er altsaa den, at den undtager den faste Ejendom fra Formueskatten. Men jeg skal nu komme ind paa, at heller ikke dette bliver jo retfærdigt. Der fremkommer jo øjensynlig en Ubillighed ogsaa ad den Vej. Det kan jeg nemlig ikke gaa ind paa fra mit Synspunkt, at, fordi den faste Ejendom allerede er beskattet gennem Hartkornsskatten og Bygningsafgiften, det saa skulde være retfærdigt helt at lade være at tage Hensyn til den faste Ejendom ved Fastsættelsen af en Formueskat. Man maa, tror jeg, komme til at kombinere de to Ting, og jeg skal tillade mig her i denne Sammenhæng at minde om et Forslag, jeg fremsatte paa de jydsk Landboforeningers Delegeretmøde Sommeren før den Samling, i hvilken Regeringen fremsatte sine Skattelovforslag, og som jeg er kommen i Tanker om igen ved at se Landstingets

Kapitalskat. Dette Forslag var særlig baaret af de samme Betragtninger, som prægede de Forslag, der fremkom fra Regeringens Side, men det tog Formueskatten paa en noget anden Maade. Jeg udtalte der den Tanke, som fandt Tilslutning hos Forsamlingen, og som kan have sine Fejl, men som ganske sikkert er retfærdigere end det, Landstinget har stillet op, nemlig den Tanke, at man skulde skatsette al Formue, og saa skulde man for den faste Ejendoms Vedkommende fradrage Hartkornsskatten, henholdsvis Bygningsafgiftens Beløb fra Formueskattens Beløb. Det vilde jo i Praksis i de allerfleste Tilfælde, f. Eks. for Landejendommens Vedkommende, føre til, at der ingen Formuebeskatning blev, men det, som jeg kalder de overskydende Formueværdier, vil paa den anden Side i alle Tilfælde blive beskattet. Hvis en Mand har en Luksusejendom med en forholdsvis lille Drift, vil han blive Formueskatten underkastet, for selv om der hører noget Jord til, vil det Fradrag, som finder Sted gennem Hartkornsskatten, ikke paa langt nær være stort nok til at veje op mod Formueskatten. Han vil altsaa komme til at betale det overskydende som Formueskat. Akkurat det samme gælder for Bymennesker. Der bliver det atter Luksusanvendelsen til Bolig, som væsentlig kommer til at betale Overskuddet. Jeg vil ogsaa sige, at hvis vi se hen paa Industrien, er der i og for sig ingen Mening i, at en Fabrikejer, som ejer en betydelig Formue, anbragt i en stor Fabrik, udstyret med alle mulige Indretninger, Maskiner o. s. v., skal være fuldstændig fri for at betale Formueskat, fordi han betaler Bygningsafgift. Bygningsafgiften vil han, hvis han er toldbeskyttet Fabrikant, vælte over paa Forbrugerne, og i hvert Fald bliver der meget mere Formueværdi, end der svarer til Bygningsafgiften. Naar man altsaa gik saa vidt, at man sagde: Man fradrager Hartkornsskatten, henholdsvis Bygningsafgiften, og lader det overskydende betale Formueskatten, tror jeg, man var kommen ind paa noget, som var adskilligt retfærdigere; saa naaede man dette, som jeg synes er det eneste anbefalelsesværdige i Landstingets Forslag, nemlig at undgaa den faste Ejendoms Dobbeltbeskatning. Man kunde da maaske ogsaa, naar man kom ind paa noget lignende, sætte Promillen for Formuebeskatningen noget op, det er jo en saa ganske overordentlig lav Prolille, vi have, og jeg antager, at den daværende Regering maaske fra først af